

ლიტერატურული გაზეთი

№64 9 - 22 დეკემბერი 2011

ბამონის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკეობით

ფასი 50 თეთრი

ეკატერინე ტოგონიძე

სხვა გზა

II-III

ვაჟა ხორნაული

**ბრძენკაცთა
მონღოებული**

IV-V

მარიამ ნიკლაური

**ვმალავ
ყვავილს**

VIII-IX

ვაჟა ხორნაული

ჰორიზონტაზეა მოვა იხადალ

გაუხუნარი ხმა და ფოთლები გასაოცარი გზა და ნაფრენი მარადიული საგალობლების გარდა არ გახსოვს ალარაფერი.

ვინ არ განირა ვინ არ ეომა თავისუფლებას არწივებისას მაგრამ მდინარის მდინარეობამ ამრავლა ოქრო ნაპირებისა.

დღის ამაღლება ფერთა ლაღადი ღრუბლის სარკმლები და მზის ლაღები ლექსიდან ლექსში ელვად გადადის ჟამი ტკივილის დაკრისტალების.

იქნება ჩუმი მონანიება და ფრთები—ზეცას შენირულები ჰორიზონტებზე მოვა იებად თავდავინყება ჩვენი გულების.

მარადიულად იბრწყინება

ამ მხარეებში გადმოხვედი მზიან ნისლიდან და განიცადე სასწაული — ღმერთის ღმერთობა სიკვდილ-სიცოცხლე ერთნაირი ხიბლით გიზიდავს ზვარაკი რომ ხარ დუმილსა და ხმაზე გეტყობა.

არ გაგიმეტებს სიბერისთვის ფიქრი განგების როცა იქნება — ცა და მიწა გეტყვის შენდობას მარადიულად იბრწყინებენ შენი ტაძრები და სივრცეებში გიმასპინძლებს დიდი მხედრობა...

ყანის შრიალი და ხმა ჩიტების გულებში ღმერთის მარგალიტები.

სხვა აღმართები და ცა მიწოდდა და ოქრო ახალ სანაპიროთა.

ერთი ნაპერწკლით თუ არ იცნობი ნაგილებს ჩრდილი უვარგისობის.

დავინყებულები გზა და ხიდები და სევდა ღმერთის მარგალიტების.

ღმერთი დალოცავს

ავდრების ჟამი ჩაივლის ქარი მოიშლის შარებსა განათებებიან ღრუბლები ცა შემოაღებს კარებსა ერთურთი გაუხარდებათ ვარსკვლავებსა და ყანებსა ისევ მოგივალთ მე და მზე ისევ მოგიყვანთ დარებსა ფერებსა — თეთრსა ყვითელსა იაურსა თუ მწვანესა შუბლი შუბლს მიეფერება ვაკოცებ ბაგე-თვალებსა ხალისი დაუბრუნდება სახეებს — ადრე მკრთალებსა და მიენდობა სიცოცხლე ბედნიერების მკლავებსა.

ღმერთი დალოცავს წყაროებს გულებში მოკამკამესა...

ბრკანაკცთა მოწონებული

სიკვდილის რვეულს უხდება ყვავილოვანი ყდებო გადაშლი შემოგესმება ნაირ-ნაირი ხმებით პირველ ფურცელზე სწერიან

(პნკარები მზისა ფერია) სიტყვები საოცრებით: „ღმერთის კალთიდან გადმოსულს რად მომიმრავლდა მტრებით ბრძენკაცთა მონონებული ჭორის სათრევი ვხედებო (თავს რომ ილუპავ ბეჩავო მე რაღას მემართლებიო).

მახარებს ყველა აკვანი (და გზები ცისკენ ნაკვალი) ყველა საფლავთან ვკედებით სიცოცხლეს ვეძმობილები სიყვარულს ვენაცვლებიო.“

სამაღაშაა ღვთისა

გულის იები დანამა სითბომ ახალი დღისამა დარდს ფრთები გაულამაზა ტკივილმა დიდი ხნისამა სხვა სასწაული იხილა ხმამ დაუძახა ღვთისამა ველარ მიცანი შემცვალა უსასრულობამ ცისამა.

სიზმრის გადაღმა სიზმარში რომ შემხაროდი ისა ვარ.

მაგრამ თუ გადაგეყარა ჭკუაეკალა ქალიო შესადარელი მაისის გაგებზარება ხალისი დრო დავიდგება მკრთალიო გულზე მოგიჭერს ტკივილი როგორც ყინულის რკალიო დაგჩება მოგონებადა სიტყვის ლამაზად თქმანიო.

თავდაღმა გამოგისხლტება აღმა წასული გზანიო.

ზოგჯერ ღვთისა სიცოცხლე ზოგჯერ მზიანი ნისლია.

ბილიკი სიყვარულისა ხან მწვანე ხანაც სისვია.

ვარსკვლავნი გახარებულან როდესაც მტერი მიხსნია.

ხმებს შენთვის ვალამაზებდი (ქარში ისმოდა: „ვისია?“).

მე — ღმერთსა არაფრისამა გაგხადე ზეცის ღმერთია.

მაგის იმედი რომ არა

გული — ნათლული ღმერთისა ხანდახან ისე ბრწყინავსო ერთფერად გაჰკვირვებით საღამოსა თუ დილასო მაგის იმედი რომ არა ახლა მშვიდსა და მცინარსო დიდი ხანია მნახავდით იმქვეყნად წყაროს პირასო.

ბაღის ბილიკი

გულების ბედნიერებას განა ისეთი რა უნდა — თვალბრწყინებთან ბიბილოებთან ტკბილი სიტყვების თქმა უნდა ვაჟის გულმკერდზე გაშლილი ქალის სუნთქვა და თმა უნდა გახარებული მკლავები სითბო სამოთხის ქარების და უნაპირო ზღვა უნდა.

ტკივილი ხმამი

ვაჟიკამ ნახა ხვარამზე სიზმარში განა ცხადშია — ხელებს უწვდიდა შორიდან შუქივით ჩანდა ქარშია მიდის ვაჟიკა ვერც მიდის დაჭრილი ორსავ მხარშია თითქოს ჰაერმა შებოჭა და მიაბიჯებს წყალშია სევდაა მდუმარებაში და ტკივილია ხმაშია.

უცებ ფერები გაქვავდა კლდეზე ბილიკი გამკრთალდა თითქოს მზე იძრა ცაშია.

ვაჟიკას ნაცვლად ხვარამზეს ბინდი დახვდება სახლშია.

ფიქრის ჭრილობა

ნეტავი რისთვის თენდება — ნუთუ მარტოდენ მისთვისა რომ ისევ ვნახოთ მგზავრები შეუმჩნეველნი ცისთვისა ბზარები კომპეტისანი ეკლიანობა ნისლისა ლამაზ-ლამაზი ბაღები გაშენებულნი მტრისთვისა უფლისთვალემა კრავები გამეტებულნი მგლისთვისა ხატში მისული ლანდები ნატვრად ქცეული დღისთვისა.

ზენაით გამოხედულა რა კარგად ჩანან გზებით იფიქრებ — არ არსებობენ ამ ქვეყანაზე მტრებით ფიქრი ხარობს და მალღდება ახალ ნაპირებს სწვდებით.

ჩამოივაკებ შეკრთები და ისევ დაღონდებით.

ვისაც მამული არ სტკივა და თავისთვისა ხელაობს არ ეღირსება სივრცეში არწივთან ერთად ფრენაო არც მანათობელ ხმასავით გულიდან გულში დენაო.

კარგი ყმა (ურომლისოდაც სიცივეა და ბნელაო) ღმერთმა სიკვდილით დალოცა სიცოცხლე გაუგრძელაო სამოთხის ამერ-იმერი სხვაგვარად დაუმშვენაო.

ღრუბელი ჰორიზონტთან ისე ახლოსაა — მგზავრი ნელში მოხრილი გაივლის.

მდინარეები ჭის წყალს შენატრიან — მიწის უბეში გვალვა და ქარიშხალი ვერ შეეხებაო...

მალღიდან დანახული სოფელი ნააგავს საჭადრაკო დაფას — ორიოდ ფიგურა რომ შემორჩენია.

სახლზე ნისლის გადავლა იგრძნო და გამოეღვიძა.

კითხვის ნიშანი — სიმძიმისგან აყირავებული და ყულფად ქცეული.

მწვერვალთან მხოლოდ ვარსკვლავები მიდიან პაემანზე...

ქალიდან კაცი გამოვიდა კაციდან — ქალი და ნავიდნენ სხვადასხვა მხარეს.

პოეტი ქალაქში ვით ფუტკარი ობობას ქსელში.

ხმებმა — ვერა ექობმა იცნეს ერთმანეთი შორეულ სიჩუმეში.

ისეთი ლამაზია — ვერც უსამაკაულობას შეამჩნევ და ვერც სამაკაულებს.

სიყვარულისაგან ისეა დღეები —
გემის შემოსვლისას ტალღებზე
ნავეები რომ აქანავდებიან.

ტაძრის კედელში ჩავატანე
ქვა —
ჩემთვის ნასროლი...

მხოლოდ მაგიდასთან არიან ერთად
და ერთმანეთის მხრებგადაღმა
გაუბრებით თვალები...

სიმღერა —
თბილი და სვედიანი
ვენახიდან ამდგარი ნისლივით.

შენი ტელეფონის ნომერი —
ექვსი მარგალიტი
ერთ ძაფზე ასხმული.

ჩემი კოცნა — სამოთხის ფუტკარი
ბიბილოდან
საყელოში ჩაცოცებული...

ორი ნათლია მყავს —
სევდა და სიხარული.

სიზმრიდან შენი დუმილი გამომყვა
და როგორც სამოთხის მელოდია
მოისმის გულიდან...

ლიმილმა ლიმილი წაიყვანა
სიტყვამ
სიტყვას აკოცა თვალებში.

ქალი
ბერიკაცი თვალებში უყურებს
შუა ხნისა — მკერდზე
ყმანვილი — ნელს ქვემოთ.

კონვერტი სანაგვეში —
სადღაც
სიყვარული მომკვდარა.

და თვალწინ დაუდგა
იმ ქვეყანაში
დედა როგორ დაიტირებდა
და აღარ მოიკლა თავი.

როცა გულს უხარია
და გონება დაღონებულია
მაშინ იბადება ლილინი.

ზოგჯერ სიყვარული
წააგავს მელოდის
რომელიც თანდათან
შორიდან მოისმის.

ისე დაპატარავდა ზვაი —
სიმწვანეში წამოწოლილი
ბატკანი გეგონება...

ნუ დაემდურები მდინარეს —
ხიდი წაგართვა
და არა ნაპირები...

საათი ობობას ემსგავსება
მაჯაზე ჩაფრენილს
როცა სადღაც არ მიგიხარია.

ფანჯარა ჩაიმსხვრა
კარი გაფერმკრთალდა
ბზარმა გაირბინა ლიბოში.

ხელკავი —
გახსენება ანკესის.

თავი შეიკავა დადუმდა
და უფრო ხმამაღლა
ატირდა გულში...

სიცოცხლემ და სიკვდილმა
ერთად შეადგინეს
პოეტის რჩეული...

სიტყვამ გული შეათამაშა
ვით ტალღამ
მდინარეზე დახრილი ყვავილი.

კაცი შემოვიდა
ქალმა საქსოვი მოიმარჯვა
და შუბლი შეიკრა.

ბელურამ ფრთები ერთმანეთთან
მიაცურა გულის სიახლოვეს
და თვალწინ დამიდგა
დედა როგორ იხვევდა შალს.

სიზმარში გნახა —
მდინარეს მიჰქონდი
და ცხადში გამოვარდა საშველად.

მზის ჩასვლისას
ღრუბელს შავი
ჭაღარა გაუჩნდა.

ქალის მკერდი
მონატრებიტაა დანაღმული
ერთი შეხება და ცას შეეფრქვევი.

დედის აჩრდილმა გაუსწორა
ბალიში —
მეუღლისგან მრუდედ დადებული.

გაიხედა
და გამოიხედა გულმა
და ფიქრი ეტკინა —
ყველა რაღაცას უყურებდა
ერთმანეთს — არავინ.

ან ის ხოჭო სადაა ახლა
გუშინ ჩემთან ერთად
რომ გავიდა ლიფტიდან გარეთ.

ცა ვარსკვლავებიანი
ვით შეყვარებული
გულების საფიხვნო.

ჯერ შვილის პერანგი ჩამოსხნა
მერე — ქმრის ხალათი
და ბოლოს — საკუთარი კაბა.

როგორც კი ჩრდილზე
დაჯდომას დააპირებ
მაშინვე ზემოდან მოგექცევა.

მინისძვრამ
წუთით შეარია
ცოლი და ქმარი.

მინდორზე
სიცხის ჭინკების ჟრიამული
და წყარო — ჩანეულ ლამპასავით.

ფსევდონიმს ამოფარებული
ვით საფარს მონადირე.

ქალი —
წყაროსთან ამოსული
ყვავილის ხასიათით.

სამოთხის ცაზე
გადავლისას
კენესა შემოესმა
და შეკრთა მზე.

ისეთი მგზავრია —
ღრუბელი დაუცდის
და ჩრდილით გაათბობს.

მზე და ობობა ზოგჯერ ქსელში
ერთადა ჩანან
და ღმერთს ელიმება...

„უყვარხარ“ —
გაგიცინა კულულმა
და გაუჩინარდა თმაში.

მარცხენას ენატრება მარჯვენა
რომელიც მონყენილი მტრედით
იყურება თაბაშირის სარკმლიდან.

სინათლეს ტყვიისგან მონყვეტილი
თვითონ
ყვავილოვან ბალახში ჩავარდა
ხოლო მისი ჩრდილი —
ბუდეში ბარტყებთან...

თოვლი და ვარსკვლავები
ერთად ანათებენ ქვეყანას
მშვიდად მიცურავენ ჩრდილები.

სამოთხის დაკარგვაზე მეტად
ევა და ადამი
იმასა დარდობენ
რომ ბავშვობა
არ გამოუვლიათ...

უთვალავ ჩიტს რომ იპატიჟებს
შენი შუბლის სიმშვიდეში შემოყუყულებს.
დე, აქ იზამთრონ ანგელოზთა მზის ამოსვლამდე,
ჩვენ კი ეგებ გავიხსენოთ,
ბედნიერების სიტყვები როცა გვინევდნენ,
რას გვასმევდა სოფლის მკურნალი.
ნურც უფლის ახსნით ნუ მოვცდებით,
ნურც დროს მოვიჩვენოთ,
ის ყველაზე საშიშია სტუმართა შორის.
ჩვენივე თავი ავხსნათ ეგებ,
თავისუფლების დიდ პალოზე მიბმული რომ
ცოხნის საკუთარ ადამიანად ყოფნის სიბრძნეს
და არ ბეზრდება.
თუ მოგეჩვენოთ, ჭკუას გარიგებთ,
ჩათვალეთ, რომ დაგებრებულვარ
და შემობრალეთ —
ასე წერია ურუქის ერთ ნაბზარ კედელზე.
არ იკითხება სრულად, მაგრამ გრძელდება მერე:
იმუხაიფეთ ერთმანეთში,
ყურს ნუ დამიგდებთ,
ასე ბევრად ბუნებრივია:
თავის თავს ცოცხლობს კაცი ამქვეყნად,
სხვისი სიბრძნე არ იცხოვრება.

ჭიროსკენ მიდის ღრუბელი

ბორბალოს, კალმახივითა,
ნისლის კოტორი აყრია.
ჭიროსკენ მიდის ღრუბელი,
თეთრად დის,
თეთრი დარდი აქვს.
მიდის და მიიღრუბლება,
მზე არის მაგის დედილა,
ხან ქრება, ხანაც მკვრივდება,
ერთდროს ღვთისკარზეც დენილა.
ეგ უფლის სანანილეა —
მიგ უდევს ცვარი დილისა,
ზოგჯერ დადგება სოფელზე,
დარდს ჩამონამავს,
ტირისა...
ხან გაიყოლებს ცის გზაზე
ჩვენი ფიქრების კრავებსაც,
ხან მთას შემოჰხვევს, მერმისად
ჩვენს მოსახვეველ მკლავებსა...
ბორბალოს, კალმახივითა,
ნისლის კოტორი აყრია.
ჭიროსკენ მიდის ღრუბელი,
თეთრად დის,
თეთრი დარდი აქვს.
უნდა — მთისწვერებს დანისლავს,
უნდა — იქცევა ნამადა.
ღმერთო, მეც ეგრე მაქციე
მარადისობის ნამადა.

ვმალავ ყვაპილს

ნითელ მულეტს აფრიალებს
შემოდგომა — ჩემი სარკე.
ტორავს მიწას, ჰაერს ყნოსავს
ხარი, ჰაერს ყნოსავს სარქენს.
ბრძოლის დროა! ხეებს ტანზე
აუხსნიათ მზის აბჯრები.
დგას ლაშქარი, ცეცხლისფერი.
სხივი ადგას გამარჯვების.
ამ ქარვისფერ მოვის პერანგს
და სინათლეს ათასფერადს
უტოვებენ სკნელებს ხსოვნად
მწვანე სიზმრის ასახდენად.
და მეც, ახლა, ამ ნაძვივით,
ერთგულებით დაღლილს, მინდა,
განმიახლდეს ოქროვანი
გაზაფხულის დღეთა მირქმა.
ყვითელ ფოთლის სინედლეში
იდგეს წვენი, ღვინოსავით,
და სიცოცხლის გაღვიძებას
ამ სინათლით ვიმოსავდე.
ტორავს მიწას, ჰაერს ყნოსავს
ხარი, ჰაერს ყნოსავს სარქენს.
დრო სივრცეთა კარის ჭვირში
ნათელ სევდის სხივებს არგებს.
ტერაკოტი, თრიმლისფერი
ტყიდან დასდის ზაფხულს სისხლად,
ოქროსფერი ცისარტყელა
სხივს აგროვებს მისხალ-მისხალ,
რომ კალთები დაიბერტყოს
შინდისფერი, ბიისფერი...
სიკვდილი რომ შეაშინოს,
ცეცხლისფერად მიიმღერის.
ნითელ მულეტს აფრიალებს
შემოდგომა — ჩემი სარკე.
ხმელ ფოთლებში მალავს ყვაპილს,
გაზაფხულის ფერად სამკელს...

ქლევა

უდაბნოს სული ვარ —
სხივებით მსხმოიარე,
ნაჟღერი მდუმარების ხელით.
ქვიშიან ბორცვებზე ქარი კი არ ზუის,
ჩემში უმენობას მღერის.
დღემდე მამჩნევია
უნამოდ მომთვარული
უფლის ნაბიჯების ჩქამი.

მოდის, ყური უგდე, ეგება გაიგო,
სანამ გაფანტავდეს ქარი.
მე მზეს შევეფიცე,
არ ვტყებ „ცეცხლის ალთქმას“,
მტვრის ფრთებით ვსწავლობ ფრენას
სიზმრების გადაღმაც ვისწავლე გახედვა,
ცხადის არაფერი მჯერა.
ეს ჩემი გვალვაა —
ჩემი სიმწუხარე.
ვის უკვირს აქ ქვიშის ალხი?!
ცათაგადაღმელო ცვარო, უწვიმარო,
დაბადებამდეც რომ მახლდი.
ყველა გზას,
ყველა ჩქამს,
ყველა ქარს გინახავ,
შენში გახშირდეს მინდა,
ისევე ლამაზად, მიმწუხრს რომ უხდება
მზის ჩასვლა მენამულ რინდად.
მნიფარებს უდაბნო — დრო ჩემში ჩაგუბდა
აქ მოვიწყობე ჟამი.
ამ უსასრულობის ბალებში შემოდი,
ათასწლებს უსწორე წამი.
აქ გულიც შლილია — სივრცეთა ნადიმებს
ესწრება დრო — ღმერთის კბილა,
შემოდი, სიწუმის ხმა ნუ შეგაშინებს.
აქ სიკვდილს სიცოცხლე სტკივა.
ამ ღვთიურ მირაჟებს ხსოვნათა ნათროლით
არ მოეძებნება ტოლი,
აქ მზეა წვიმაც და აქ მზეა ქარიც და
აქ მზეა მზისფერი თოვლიც.
ამ სიუდაბნოვეს — ჩემს გულში ჩატეულს —
უძველეს და უცნობ წყევლას,
როგორ ენატრება,
შენი სიყვარულით ყველა სიყვარულის ძლევა.

არაფერია მზის ქვეშ ახალი

არაფერია მზის ქვეშ ახალი,
ამ მთების იქით ისევ მთებია.
დღის იქით დღეა, უფრო მაღალი.
და ღამეებიც მათზე დგებიან,
გადაიხედონ, უნდათ ღმერთიდან.

რას აღარ ცდილობს ქვები, ჰაერი,
მზეს და წყალს დიდი გარჯა ეტყობათ,
რომ შემაჩვიონ წესრიგს, ღვთაებრივს,
რომ გაამართლონ თავის დედობა,
როცა თავს ვეძებ და ვჭირვეულობ.

ტანზე მახვევენ ტყეთა სიმწვანეს,
მზერას და სმენას მინვრთნიან ქარით,
ზეცის სილურჯეც ჩემთვის ინამეს,
კლდეთა სიმძიმეც ხომ ზიდეს მხარით,
რომ გავზრდილიყავ მათივე ჯიშის.

რომ მეგლო უფრო მხნედ და იოლად,
დააქუცმაცეს დრო უთვლელ ნამად,
სულ მომავალი ჟამი მშობდა,
სულ ხვალინდელი დღის მსურდა ძალა,
რადგან მეგონა, წინ უნდა მეგლო.

გადამავინწყდა ასე ნელ-ნელა
წამის ფასი და დგომის სიმყარე,
და გასაფრენი ფრთების ნაკრტენზე
დღევანდლობის ზიზღი ვიყარე,
და საკუთარი დრო ვერ ვიგუე.

ჰოდა, ათასი დაექოქე ძრავა,
ათი ათასი ღილაკი ჩაერთე,
და აღარც ვუცდი დღეების გასვლას,
გადატვირთვის მზეს და მთვარეს ვანთებ,
როცა მეტი მსურს აქ გათენება.

წარმოსახვით ზღვებს ვაგუბებ ყუთში,
და მიქცევებსაც თავად ვკარნახობ,
გამოგონილი სიხშირით ვუთვლი
სივრცეს მაჯას და ძალას, არნახულს,
რომ უკეთესი ვპოვო სამყოფი.

თანამგზავრების მფრინავ ობობებს
ლუკმად მივუგდე ჭრელი მინდვრები,
სადაც წვიმაში, ბატკნებთან ერთად
უფლის ლანდის ქვეშ მშვიდად ვიდექით,
როცა ველოდით მერვე დღეს ქვეყნად.

სადაც გვიყვარდა და ცეცხლის ალით
ვაფრთხობდით ქაჯებს — ღამის დარაჯებს.
წუთები იყო ისე ხანგრძლივი,
ჰგავდა მისჯილი ტკობის განაჩენს
და არარსებულ ბედნიერებას.

ახლა კი მივქრით, საით ნეტავი?
რა გვსურს მოვასწროთ ჩვენს თავზე მეტი?
და როცა უფალს ვუხმობთ, ვეძახით,
სადაც ვგონივართ, იქ აღარ ვხვდებით,
და შფოთავს ისიც ჩვენს აჩქარებას.

წინ, წინ, წინ, წინ წინ და ვერ ვიღირსეთ
ადგილზე დგომის და ტკობის მაღლი.
ან ეს სიგიჟე რად გვსურს, გვიღირდეს
ბედნიერების უფსკრულში ვარდნად?
საით გავრბივართ, რად ავიძარით?

ბებერ ტყეებში ქსოვს ბაბაჭუა
მილიონწლისწინ დაწყებულ ბადეს,
რომ პეპლის მოდგმა გააბას შიგ და
უფრო მაძლარი და მშვიდი ჩანდეს
და მოიცალოს არსებობისთვის.

მიდის მდინარეც და ტანში უდგას
სიცოცხლე — ლოდქვემ ჭრელი ლიფსიტა,
მინა კი თავის ნიალს ალაგებს
და აკრისტალებს ჟამებს ბივრიტად
და დაღინჯებით აკეთებს საქმეს.

ასე დაუშვი შეცდომა წინსვლის
და სწრაფის შინი ვერ მოვადუნე
ამ მთების იქით ისევ მთებია
და შენს იქითაც შენვე ხარ თურმე.
ერიდე შენსავ თავთან შეხვედრას.

ეგებ შეჩერდე... ადგილზე დგომის
უფლებაც უნდა მიიღო ერთხელ.
თავს გაუჩერდი, თუ მართლა გინდა,
ბედნიერებას ღმერთივით შეხვედე.
დადექი, კაცო!
დადექი და თავს შეეყუდე...

უწვენობა

ტარიელ ხარხელაურს

ჩემო ძმაო და ძმისფერო,
ჩემივე სისხლის მტევანო,
ხო კარგად გვესმის, ქარები
მთის წვერზე რასა მღერანო?
ნიაღვრე ხეებში ატანენ
შავ ნისლის ნაქადაგარებს
ძველ სოფლებს თუ დაეძებენ,
წინავენი ჟამის საფარველს.
კაცის გული რას მისწვდება
იმათ ფიქრსა და ჯავარსა:
ვაი, დაცლილო სათემოვ,
შენ ნილ ვინ სადა დავალსა?
მზეც მზეობს, წყარონიც დიან,
დროშასაც ცვარავს ცისნამი,
არწივითა ზრდის მართვეებს,
ერდოს ვერ ჩასცქერს მზისთვალნი.
საჯიხვეც ისევ იქაა,
მარტო ყორნები ტირიან:
დიდხანია, კაიყმით
გული არ მოგვიპირნია.
პირიმზეც იმასვე ჰყვავის,
რასაც ჰყვარდა ჟამსუკან —
ორთავ სოფლისთვის ანათებს
ნისლის კოტორის ნაქუსლარს.
ქარიც ქრის... ქარსაც კი უკვირს,
კაცს სიტყვა რომ ვერ აშინებს,
იცის, ვერც გმირებს შეუშრობს
გულ-მკერდზე სისხლის ჯვარ-შიბებს.
ყველაფერია! ჩვენ არ ვართ!
კერას ვერ ღვივის ნავლია.
ქარებს რა დალევს, ქარები
ნასოფლარების დარდია.
მინას რა სტკივა? სიმჩატე
ჩვენი უდამელი ნაბიჯის.
გულს სტკივა უმოყვასობა,
დროშას — სიმცირე ნაფიცის.
ჩვენ უჩვენობა გვახელებს,
ვერ ვყოფნით
დიდ მაღლს ღვთისასა,
იქით ზესთა ცას ვაკლივართ,
აქეთ სოფელს და მინასა.

დასაწყისი №60-63

სამშური - სამარა

სამშურისთვის ხარაკირი ისეთივე იოლი და უბრალოდ გადასაწყვეტი რამ არის, როგორც ჩვენთვის ჭიქა წყლის დაღვევა. კამიკაძის ფენომენს საფუძვლად სწორედ სამშურის ფსიქოლოგია უდევს და არა მხოლოდ ფანატიზმი. არც სამშურის, არც კამიკაძის არ უჭირთ საკუთარ საფლავზე ყვავილის მიტანა. სამშური იქნებ ამიტომაც ერთმანეთს სამარეს.

შიქასტა - ჭიქასთან

რა თქმა უნდა, შიქასტა უჭიქოდაც და უღვინოდაც შიქასტაა, მაგრამ ლხინშიც უფრო ბუნებრივად გამოიყურება.

ტარიელი - ცარიელი

მთელი ცხოვრება მესმის ეს რითმა: ტარიელი — (ჯიბე) ცარიელი.

ჭკვიანზე უფრო ეს, ასე ვთქვათ, ღარიბი რითმაა, ღარიბი ფულის, და არა პროსოდის თვალსაზრისით.

ზამთარი - ნაფთალის

თხოულობსო, ალბათ. მართლაც, ტანისამოსი, ზამთარში რომ გაიხადე, უნდა ნაფთალინში შეინახო.

ღამევი - ღუმევი

ის ამბავი, რომ დუმები კაცებსაცა აქვთ, არაფერს ცვლის.

ქოჩორი - ქაჩალი

დიადი საქმიდან სასაცილომდე მხოლოდ ერთი ნაბიჯია.

ამერიკის - ამერიკი

თუ ვინმესი იყო ამერიკი, უპირველეს ყოვლისა, რა თქმა უნდა ამერიკის.

ტარვის - დარვის

ჯერ კაცი არ მინახავს, უტერფოს ერბინოს.

ლახტის - ღახტის

თუ ლახტის თამაშის დროს არ იმოძრავე - არ იხტუნავე - ისე აგინვავენ ფერდებს, ვერანაირი რითმა ვერ გიშველის - ვერც უჭკუო და ვერც ჭკვიანი.

მუშაობა - მოშობა

ვისაც უმუშავია, ყველას კარგად მოეხსენება: მუშაობამ მოშობა იცის! ამ შემთხვევაში კეთილბოძებულებასა და ჰარმონიას ბადებს შრომა (ალბათ).

ციკლონი - ციკლოპი

კიდევ უფრო ჭკვიანი იქნებოდა ეს რითმა, ციკლოპი რომ ორივე თვალით იყოს ბრმა.

პოეტი - პიეტა

განმარტება ზედმეტად მიმანია, ისედაც ყველაფერი ნათელია, უფრო სწორად - ბნელი...

ქალი-მისტრალი - ქალმისტარი

რა თქმა უნდა, გაბრიელა მისრალზეა საუბარი.

ლექსი - სექსი

კომენტარი მართლაც ზედმეტია. ჭკვიანი - ამ რითმასავით ჭკვიანი კაცი ამ

თემაზე დიდ და საინტერესო წიგნს დანერდა...

ტვენი - ტვინი

მარკ ტვენზეა ლაპარაკი. აბა ტვენს უტვინობა გაუფრთხობ?

მოჯაგაბირის - მაჯა მაგარი

ფსალმუნი - სალმუნი

არა მგონია, აქ განმარტება იყოს საჭირო!

ოღისა ელიტის - პოეტია ელიტის

ნობელიანტი პოეტი ელიტისი ელიტას მოსწონდეს, ამაში საკვირველი ალბათ არაფერია. ასე რომ, ეს აზრი რითმისა ჭკუასთან ახლოსაა.

ანგოლა - ფრანგულად

ვინც იცის, რომ ანგოლაში ფრანგულად მეტყველებენ, მისთვის სარიტომო წყვილი გარკვეულ აზრს შეიცავს.

ტარიელ ჭანტურია
ჭკვიანი რითმების ლექსიკონიდან

იაზიდაბი - მიაზიდაბით

ტვირთსო ალბათ. გასაგებია.

ყავილი - ყავილი

ენა თავისთავად, მაგრამ საკამათო არაა, რომ ყბედს ყბებიც მაგარი უნდა ჰქონდეს.

ღინჯაღ - სინჯა

დაუჯერეთ რითმას - ასჯერ გაზომეთ და ერთხელ გასჭერით.

არსენა - არსენალს

ბუნებრივი ჩანს ის ამბავი. რომ არსენა არსენალთან - იარაღის საწყობთან არის გარითმული და არა, ვთქვათ, ოყენასთან ან კომპიუტერთან.

რეალი - რეული

რაულს გარდა „რეალში“ კამკაშა ვარსკვლავი სხვაც ბევრია, მაგრამ ამით სარიტომო წყვილს ჭკუა არ აკლდება.

გოტფრიდ ბანი - გოტფრიტ ბანი

ვერ გეტყვით, მღეროდა თუ არა შესანიშნავი გერმანელი პოეტი გოტფრიდ ბენი, მაგრამ უმაღლეს პოეტურ ჰარმონიას რომ იყო ნაზიარები, ცხადია. ასე რომ, რომც არ დაედგას გოდრიტ ბანი, გოტფრიდ ბენი მაინც ლოგიკური რითმაა.

მარადონა - მარაკანა

მარადონას იქნებ გასტრონომშიც შეეხვედ კაცი, ან, ვთქვათ, პოლიკლინიკაში, მაგრამ ყველაზე ბუნებრივი მისი სტადი-

ონზე ყოფნაა, მით უმეტეს - მსოფლიოს ყველაზე დიდ სტადიონზე: 1 ფეხბურთელი და 1 სტადიონი ბუნებრივად დაუნყვილდნენ ერთმანეთს.

სხეული - წყეული

ამ სარიტომო წყვილის გონიერებას ირწმუნებს ყველა, ვისაც აქვს სხეული. ასეთი კი ადამიანთა დიდი უმრავლესობაა...

ბიზნეს - ბიზნას

ეს მართლაც ჭკვიანი რითმაა — ყველა ბიზნესშია ჩართული ჩვენს მეტი, ძვირფასო მკითხველო! — ყველამ რაღაც იშოვა, ჩვენს გარდა, ჩვენ რითმების ამარა დავერჩით - ჭკვიანი ან სულელი რითმების ამარა.

ქილარი - მილარი

არც ფრიდრიხ შილერს და არც არტურ მილერს არავისზე ნაკლები ხალხი არა ყავთ დახოცილი თავიანთ პიესებში. ასე რომ, რითმა ამ შემთხვევაშიც ამტკიცებს თავის ჭკუასა და გონებას! - „ქილერი“ მორგებული რითმაა ერთისთვისაც და მეორისთვისაც.

ჭკუა - მათ კინოხელოვნება აერთიანებს!

ჰაკამადა - ჰა, პომადა

ლამაზ ქალბატონს, რუსეთის დუმის დეპუტატს, ჰაკამადას პომადა შეიძლება მიანოდო! აბა სარეცხის ფხვილს ხომ არ შესთავაზებ!

ჩიტი - პიტი

ჩიტის ყოველი გალობა, თუნდა ყველაზე პოპულარული და სახელოვანი მომღერლისაგან განსხვავებით, პიტია... ამიტომაც ეს რითმა ჭკვიანი, მეტისმეტად ჭკვიანიც კი!

მოჰამად ალი - მედალი

ნამეტანი ბევრი მედალი აქვს მიღებული პატივცემულს!

ავანგარდული - ქართული

დიდი ანგარიშით თუ ვიმსჯელებთ, საქართველო, ეს არის ავანგარდისტი ერი!

ნოვაცია - მვაცია

ოვაცია შეიძლება იყოს ნოვაციის ლოგიკური შედეგი.

ცელანი - მელანი

მართლაც და, რატომ უნდა გართმვოდა პაულ ცელანი, ვთქვათ, ნავთს, ან კოკა-კოლას, და არა მელანს! თანაც რამდენადაც ვიცო, ცელანი საათობით არ მჯდარა კომპიუტერთან.

აბა დიკიდა - აბადაიკი, დე!

ესაა ნაწყვეტი დედა-შვილის დიალოგიდან. ჩანს, დედაც და შვილიც - ორივენი ნაკითხი ადამიანები არიან. ასე რომ, განსხვავებული ესთეტიკის მიუხედავად, რითმა ჭკვიანთა კატეგორიას უნდა მივაკუთვნოთ.

ალენ დალესი - ალენ დელონი

ანტირიტმები.

პროსტატა - ბროს ტიტო

არ ვიცით, ანუხებდა თუ არა პროსტატა ბროს ტიტოს, თუმცა გამორიცხული არც ესაა.

ნერონი - ნეირონი

ცნობილია, ნერონის მთავარი პრობლემა მისი ტვინის ნეირონები იყო, რითმაც ალბათ ამაზე მიგვანიშნებს.

კამათლების - გამართლების

აუცილებელი არაა, უსათუოდ მონარდე ან ყომარბაზი იყო - ისედაც მიხვდები, რა გამართლებებზეა საუბარი.

გამრქალეა იქნება

ლიტერატურული გაზეთი

გამოდის საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს ფინანსური მხარდაჭერით

რედაქტორი ირაკლი ჯავახიძე
რედაქტორის მოადგილე უჩა შერაზადიშვილი
ჟურნალისტიკის ხათუნა ალხაზიშვილი, ნანა კობახიძე, თამარ ყურული
ტელ.: 2292196; მობ. ტელ.: (577)742277; (599)269852; e-mail: litgazeti@yahoo.com